

Joint Council for
Qualifications

Canllaw i brosesau apeliadau'r cyrff dyfarnu

Yn dod i rym ar 15 Awst 2019

Cynhyrchwyd ar ran:

Cynnwys	Tudalen
Rhagarweiniad	1
Apeliadau yn erbyn canlyniadau gwasanaethau ar ôl canlyniadau (ail-wiriadau clerigol, adolygiadau o farcio ac adolygiadau o gymedroli)	2
Apeliadau yn erbyn penderfyniadau a wneir mewn achosion o gamymddwyn	5
Apeliadau sy'n ymwneud â threfniadau mynediad, addasiadau rhesymol ac ystyriaeth arbennig	7
Y weithdrefn ar gyfer gwrandawriadau Apêl	9
Llwybrau apelio pellach	13
Terfynau amser	13
Adolygiad o benderfyniadau gweinyddol eraill	13
Cais am apêl (Ffurflen JCQ/App1)	14
Atodiad A – Manylion cyswllt cyrff dyfarnu	17

Rhagarweiniad

1. Mae'r llyfryn hwn yn nodi'r prosesau ar gyfer apelio yn erbyn penderfyniadau a wneir gan gyrff dyfarnu'r CGC mewn perthynas â:

AEA, Cymwysterau Cyffredinol Cymhwysol AQA, Cymwysterau Technegol Lefel 1, Lefel 2 a Lefel 3 AQA, Cymwysterau Cenedlaethol Caergrawnt, Cymwysterau Technegol Caergrawnt, Dyfarniadau Edexcel, TGAU Rhyngwladol Edexcel, TLM, Sgiliau Hanfodol (Cymru), Mathemateg Annibynnol (FSMQ), TAG, TGAU, Cymwysterau Project, Dyfarniadau Technegol Lefel 2 NCFE, Tystysgrif Lefel 3 NCFE mewn Mathemateg a Chymwysterau Cyffredinol Cymhwysol, cymwysterau Technegol a chymwysterau Cyffredinol Cymhwysol Lefel 2 a Lefel 3 CACHE NCFE, Cymwysterau Cyffredinol Lefel 1 a Lefel 2 CBAC, Dyfarniadau a Thystysgrifau Galwedigaethol CBAC, cymwysterau Cymhwysol Lefel 3 CBAC a Thystysgrif Her Sgiliau CBAC (Bagloriaeth Cymru).

Os nad yw'r cymhwyster sy'n berthnasol i chi wedi'i gynnwys yma, yna dylech gyfeirio at ddogfennau'r corff dyfarnu unigol.

2. Mae'r gweithdrefnau hyn yn bodloni gofynion y tri rheoleiddiwr cymwysterau ar gyfer Cymru, Lloegr a Gogledd Iwerddon (Ofqual, Cymwysterau Cymru a CCEA): mae eu dogfennaeth reoleiddiol yn sail i brosesau apêl y cyrff dyfarnu.
3. Mae cyrff dyfarnu yn derbyn apelïadau'n ymwneud â thri maes o'u gwaith. Y rhain yw:
 - **Apelïadau yn erbyn canlyniadau – gweler tudalen 2.**
 - **Apelïadau yn erbyn penderfyniadau camymddwyn – gweler tudalen 5.**
 - **Apelïadau yn erbyn penderfyniadau a wnaed o ran trefniadau mynediad, addasiadau rhesymol ac ystyriaeth arbennig – gweler tudalen 7.**

Yn ogystal â hyn, efallai y bydd rhai penderfyniadau gweinyddol eraill, fel yn achos sgriptiau sy'n mynd ar goll, yn destun adolygiad gan swyddogion y corff dyfarnu.

4. Mae'r llyfryn hwn yn neilltuo adran ar wahân i bob un o'r mathau hyn o apêl. Gan fod tebygrwydd yn y ffordd mae'r holl apelïadau'n cael eu trin, mae'r strwythur hwn wrth reswm wedi arwain at rywfaint o ailadrodd wrth gyflwyno'r wybodaeth. Y gobaith yw y bydd y strwythur hwn yn cynorthwyo'r darlennydd i ddeall y broses berthnasol a'r materion yn gyflym.
5. Os yw canolfan am ymholi neu drafod unrhyw agwedd ar ddehongliad y corff dyfarnu neu'r ffordd mae'r gweithdrefnau sydd wedi'u nodi yn y ddogfen hon yn cael eu defnyddio, dylid cysylltu â swyddog apelïadau'r corff dyfarnu perthnasol (**gweler Atodiad A, tudalen 17**).
6. Mae cyrff dyfarnu yn codi ffi am bob cam o apêl yn erbyn canlyniad ail-wiriad clerigol, adolygiad o farcio neu adolygiad o gymedroli. Mae manylion am y ffioedd hyn ar gael gan y corff dyfarnu dan sylw. Ad-delir y ffi os cadarnheir yr apêl.

Apeliadau yn erbyn canlyniadau gwasanaethau ar ôl canlyniadau (Ail-wiriadau clerigol, adolygiadau o farcio ac adolygiadau o gymedroli)

Pwy sy'n gallu apelio a phryd?

7. **Rhaid** i bennaeth y ganolfan gyflwyno apeliadau ar gyfer ymgeiswyr mewnol.

Gall pennaeth canolfan apelio yn erbyn canlyniad ail-wiriad clerigol, adolygiad o farcio neu adolygiad o gymedroli.

Gall ymgeisydd preifat gyflwyno cais am apêl yn uniongyrchol i gorff dyfarnu.

Gall ymgeisydd preifat apelio yn erbyn canlyniad ailwiriad clerigol neu adolygiad o farcio.

8. **Noder nad oes gan ymgeiswyr mewnol a/neu eu rhieni/gofalwyr hawl i apelio'n uniongyrchol i'r corff dyfarnu. Rhaid cyflwyno sylwadau i bennaeth y ganolfan lle mae'r ymgeisydd wedi'i gofrestru neu wedi'i ymrestru. Bydd penderfyniad pennaeth y ganolfan ar p'un a ddylid symud ymlaen ag apêl yn dibynnu ar drefniadau apeliadau mewnol y ganolfan.**

9. **Rhaid** i apeliadau **beidio** â chael eu cyflwyno gan bennaeth y ganolfan neu ymgeisydd preifat hyd nes y ceir canlyniad y gwasanaeth ar ôl y canlyniadau perthnasol.

10. Gellir cyflwyno apêl os yw'r apelydd* yn ystyried naill ai:

- bod gwall marcio neu gymedroli (neu adolygiad o farcio/cymedroli) wedi digwydd; neu
- ni wnaeth y corff dyfarnu gymhwyso ei weithdrefnau yn gyson, yn briodol nac yn deg.

*Yr apelydd yw Pennaeth y ganolfan neu ymgeisydd preifat sy'n cyflwyno'r apêl.

11. Dylai apeliadau ganolbwyntio ar p'un a oes gwall marcio fel y'i diffiniwyd gan y rheolyddion.

Diffiniad o sail apêl oherwydd gwall marcio yn ôl canllawiau Ofqual i'r Amodau Lefel Cymhwyster:

'Diffinnir Gwall Marcio fel dyfarnu marc na ellid yn rhesymol fod wedi'i ddyfarnu o ystyried y dystiolaeth a gynhyrchwyd gan y Dysgwr, y meini prawf sy'n gwahaniaethu perfformiad y Dysgwr ac unrhyw un o weithdrefnau'r sefydliad dyfarnu mewn perthynas â marcio, gan gynnwys yn benodol lle mae dyfarnu marc yn seiliedig ar y canlynol -

- gwall gweinyddol;
- methiant i gymhwyso meini prawf a gweithdrefnau o'r fath at y dystiolaeth a gynhyrchwyd gan y Dysgwr lle nad oedd y methiant hwnnw yn cynnwys arfer barn academiaidd; neu
- arfer barn academiaidd yn afresymol'.

12. Os bydd cais am apêl yn cael ei dderbyn, bydd ymchwiliad i ganlyniadau ymgeisydd neu ganolfan a gweithdrefnau'r corff dyfarnu'n dilyn. Ni fydd apeliadau a dderbynnir i'w hymchwilio ar sail weithdrefnol yn cynnwys adolygiad pellach o waith yr ymgeiswyr.

13. **Os oedd copi caled gwreiddiol o sgrïpt wedi'i ddychwelyd i'r ganolfan o dan y gwasanaeth Dychwelyd Sgrïptiau, ni all fod yn rhan o adolygiad o farcio neu apêl ddilynol.**

Fodd bynnag, pe bai copi wedi'i sganio o'r sgrïpt yn cael ei gynhyrchu gan y corff dyfarnu ar adeg marcio, gellir ei ddefnyddio fel sail i'r prosesau hyn.

Sut i apelio

14. Dylai **pennaeth y ganolfan neu ymgeisydd preifat (yr apelydd*)** gyflwyno cais ysgrifenedig am apêl i'r corff dyfarnu perthnasol. Mae rhestr o gyfeiriadau'r cyrff dyfarnu ar gael yn **Atodiad A, tudalen 17**. Mae hefyd ffurflen (JCQ/App1) y gellid ei defnyddio (**gweler tud 14**).
15. **Rhaid gwneud apeliadau o fewn 30 diwrnod ar ôl i'r corff dyfarnu gyhoeddi canlyniad yr ail-wiriad clerigol, adolygiad o farcio neu adolygiad o gymedroli ("y Canlyniad").**

Lle derbynnir **rhesymau** dros y Canlyniad ar ôl Canlyniad yr adolygiad o farcio neu'r adolygiad o gymedroli, caiff yr apeliwr 15 diwrnod calendr i gyflwyno apêl ar ôl derbyn y **rhesymau** dros y Canlyniad.

Le gofynnir am gopi o sgrïpt, caniateir 15 diwrnod calendr i'r apelydd o adeg darparu'r sgrïpt i gyflwyno cais am apêl.

Os yw'r **rhesymau** dros y Canlyniad **a chopi o'r sgrïpt(iau)** wedi eu darparu o fewn 15 diwrnod calendr i'r corff dyfarnu gyhoeddi'r Canlyniad, mae'n rhaid cyflwyno cais am apêl o fewn 30 diwrnod calendr **o hyd**.

16. Mae'n **rhaid** i'r apelydd nodi'r rhesymau dros apelio yn glir ac yn gryno.
17. Pan fydd cais am apêl yn cyrraedd, bydd y corff dyfarnu yn penderfynu p'un a fydd yn cael ei dderbyn ai peidio.
18. Mae'r penderfyniad a ddylid derbyn y cais am apêl neu beidio yn seiliedig ar:
 - dilysrwydd y rhesymau dros yr apêl fel y'i cyflwynwyd gan yr apelydd;
 - p'un a yw ail-wiriad clerigol, adolygiad o farcio neu adolygiad o gymedroli wedi'i gwblhau;
 - amserlen y cais.

Os na dderbynnir cais am apêl, bydd y rheswm/rhesymau dros hyn yn cael eu rhoi.

Beth sy'n digwydd yn ystod cam rhagarweiniol yr apêl?

19. Bydd y cam rhagarweiniol yn cynnwys cynnal archwiliad dechreuol o'r achos gan swyddog o'r corff dyfarnu nad yw wedi ymwneud â'r achos na chael diddordeb personol yn yr achos yn flaenorol. Bydd y cam rhagarweiniol hwn yn ystyried y cais ysgrifenedig gan yr apelydd.
20. **Ar ôl y cam rhagarweiniol bydd yr achos naill ai'n cael ei wrthod (ddim yn cael ei ganiatáu) neu ei gadarnhau (ei ganiatáu) yn gyfan gwbl neu'n rhannol.**
21. **Os yw'r achos yn cael ei gadarnhau, bydd unrhyw waith angenrheidiol pellach ar sgrïpt neu ganlyniadau'r ymgeisydd yn cael ei wneud. Bydd unrhyw waith o'r fath yn cael ei gynnal drwy gydymffurfio'n llawn â gweithdrefnau'r cyrff dyfarnu a gweithdrefnu CGC a gytunwyd yn rhyngfyrdol.**
22. Bydd llythyr canlyniadau'r cam rhagarweiniol yn rhoi manylion am benderfyniad y corff dyfarnu yn cael ei anfon at yr apelydd. **Bydd y llythyr hefyd yn rhoi manylion y cam nesaf sydd ar gael yn y broses apelio. Yn dilyn y cam rhagarweiniol, gall yr apelydd fynd â'r apêl i wrandawiad.**

* Yr apelydd yw pennaeth y ganolfan neu ymgeisydd preifat sy'n cyflwyno'r apêl.

Gwrandawiadau Apêl

23. Os yw'r apelydd am symud ymlaen i gam nesa'r Apêl (gwrandawriad), **rhaid** anfon cais ysgrifenedig (gan ddefnyddio Ffurflen JCQ/App1) am wrandawriad Apêl at y corff dyfarnu perthnasol. **(Darperir manylion cyswllt yn Atodiad A, tudalen 17).**
24. **Rhaid cyflwyno cais am wrandawriad Apêl o fewn dwy wythnos galendr o dderbyn llythyr canlyniad Apêl ragarweiniol. Bydd cyrff dyfarnu'n gwrthod apeliadau a wneir y tu allan i'r raddfa amser hon.**
25. Mae gwrandawriad Apêl wedi'i lunio i sicrhau bod apelydd â chyfle ffurfiol i gyflwyno'i achos i gorff diduedd. **Rhaid i aelod o staff y ganolfan gynrychioli'r ganolfan yng ngwrandawriad yr Apêl ar gyfer apeliadau ymgeiswyr mewnol.**

Bydd y gweithdrefnau i'w dilyn ar gyfer gwrandawriad Apêl yn cael eu nodi ym **mharagraffau 55-77, tudalennau 9-12 y llyfryn hwn.**

Apeliadau yn erbyn penderfyniadau a wneir mewn achosion o gamymddwyn

Rhagarweiniad

26. Mae camymddwyn, camweinyddu neu ddiffyg cydymffurfio, yn cynnwys unrhyw weithrediad, diffygion neu ymarfer **sy'n torri rheoliadau a gofynion y corff dyfarnu a'r CGC** yn cynnwys, er enghraifft, y rheini sydd yn:
- cyfaddawdu, ceisio cyfaddawdu neu'n gallu cyfaddawdu'r broses asesu, uniondeb unrhyw gymhwyster neu ddilysrwydd canlyniad neu dystysgrif; **a/neu**
 - yn niweidio awdurdod, enw da neu hygrededd unrhyw gorff dyfarnu neu ganolfan neu unrhyw swyddog, gweithiwr neu asiant unrhyw gorff dyfarnu neu ganolfan.
27. Mae penderfyniadau cyrff dyfarnu mewn achosion o gamymddwyn yn seiliedig ar gytundeb rhwng y byrddau sy'n cael ei adlewyrchu yng nghyhoeddiad y CGC *Amau Camymddwyn mewn Arholiadau ac Asesiadau: Polisiâu a Gweithdrefnau*. Mae'r llyfryn hwn ar gael ar wefan y CGC – <http://www.jcq.org.uk/exams-Office/malpractice>
28. Caiff penderfyniadau mewn achosion o gamymddwyn honedig eu gwneud fel arfer gan dîm ymroddedig o swyddogion wedi'u hyfforddi yn y corff dyfarnu perthnasol. Mewn achosion o gamymddwyn difrifol, gall pwyllgor o uwch swyddogion neu bwyllgor allanol wneud y penderfyniad.
29. Gellir cychwyn apeliadau yn erbyn canfyddiad o gamymddwyn a/neu'r sancsiwn a osodwyd gan y corff dyfarnu. **Nid yw'n bosibl apelio yn erbyn penderfyniad i beidio â chymryd unrhyw gamau nac yn erbyn sancsiwn y credir ei fod yn rhy hael.**

Pwy all apelio?

30. Gall pennaeth y ganolfan apelio yn erbyn canfyddiad o gamymddwyn a/neu'r sancsiwn a osodwyd ar y ganolfan neu aelodau o staff (gan gynnwys gweithwyr dan gontract), ac ar ran ymgeiswyr a gofrestrwyd drwy'r ganolfan.
31. Gall aelod o staff y ganolfan neu bersonél dan gontract mewn canolfan (e.e. goruchwyliwr allanol) apelio yn erbyn canfyddiad o gamymddwyn a/neu'r sancsiwn a osodwyd arno.
32. Gall trydydd parti **neu ymgeisydd preifat**, sydd wedi ei wahardd rhag sefyll arholiadau neu asesiadau gyda chorff dyfarnu apelio yn erbyn y penderfyniad hwnnw.
33. **Noder nad oes gan ymgeiswyr mewnol a/neu eu rhieni/gofalwyr hawl i apelio'n uniongyrchol i'r corff dyfarnu. Rhaid cyflwyno sylwadau i bennaeth y ganolfan lle mae'r ymgeisydd wedi'i gofrestru. Bydd penderfyniad pennaeth y ganolfan ar p'un a ddylid cyflwyno cais am apêl yn dibynnu ar drefniadau apeliadau mewnol y ganolfan.**

Sut i apelio

34. Dylai'r apelydd gyflwyno cais am apêl i'r corff dyfarnu perthnasol. Mae manylion cyswllt cyrff dyfarnu wedi'u cynnwys yn **Atodiad A, tudalen 17**. Mae hefyd ffurflen (JCQ/App1) y gellid ei defnyddio (**gweler tudalen 14**).
35. **Dylid gwneud ceisiadau am apêl o fewn dwy wythnos galendr o dderbyn y penderfyniad am gamymddygiad. Gall cyrff dyfarnu wrthod apelïadau a wneir y tu allan i'r amserlen hon.**
36. **Mae'n rhaid i'r apelydd sy'n cyflwyno'r cais am apêl nodi mor glir a chryno â phosibl beth yw'r rhesymau dros yr apêl ac mae'n rhaid cynnwys unrhyw dystiolaeth bellach sy'n berthnasol i gefnogi'r apêl.**
37. **Rhaid seilio apelïadau ar resymau synhwyrol sy'n berthnasol i'r digwyddiad dan sylw.** Derbynnir y canlynol fel rhesymau synhwyrol:
 - ni ddeliwyd â'r digwyddiad yn unol â'r gweithdrefnau a gyhoeddwyd yng nghyhoeddiad y CGC – *Amau Camymddwyn mewn Arholiadau ac Aseidiadau* ;
 - roedd y penderfyniad yn afresymol o ystyried y dystiolaeth a gyflwynwyd i'r Pwyllgor Camymddwyn;
 - mae mwy o dystiolaeth (yn cynnwys tystiolaeth feddygol) wedi dod i'r amlwg a all newid penderfyniad y corff dyfarnu;
 - mae'r sancsiwn a osodwyd yn anghymesur â difrifoldeb y camymddwyn.
38. Nid yw'r canlynol, ar eu pen eu hunain, yn creu sail ar gyfer apêl:
 - nid oedd yr unigolyn yn bwriadu twyllo;
 - mae gan yr unigolyn hanes academaidd di-fai;
 - gallai'r unigolyn golli lle mewn Sefydliad Addysg Bellach/Sefydliad Addysg Uwch neu gyflogaeth;
 - mae'n ddrwg iawn gan yr unigolyn am ei weithredoedd.

Beth sy'n digwydd yn ystod ymchwiliad Apêl Camymddwyn?

39. Pan dderbynnir cais am apêl, mae'n cael ei wirio gan y corff dyfarnu. Mae'r cyd-destun a'r rhesymau dros yr apêl a'r ddogfennaeth ategol yn cael eu gwirio am ddilysrwydd a sut gellir prosesu'r apêl orau. **Mae'n bwysig bod yr holl ddogfennaeth berthnasol yn cael ei chynnwys ar y pwynt hwn, gan y bydd cyfleoedd cyfyngedig i gyflwyno gwybodaeth ategol yn ddiweddarach yn y broses.** Bydd y corff dyfarnu'n cysylltu â'r apelydd i gydnabod eu bod wedi derbyn yr apêl ac i roi cyngor ar y broses y dylid ei dilyn. Mae'r corff dyfarnu'n cadw'r hawl i hysbysu penaethiaid canolfannau lle bo'n berthnasol.
40. Gall y corff dyfarnu:
 - **cyfeirio'r mater i gael ei ystyried o'r newydd i unigolyn priodol nad yw wedi ymwneud â'r mater o'r blaen neu ag unrhyw fuddiant personol ynddo. Os bydd yr apelydd yn parhau i fod yn anfodlon â chanlyniad yr ystyriaeth hon, caiff fynd ymlaen i wrandawriad Apêl. Rhaid cyflwyno cais am wrandawriad Apêl o fewn dwy wythnos galendr o dderbyn llythyr canlyniad Apêl ragarweiniol. Bydd cyrff dyfarnu'n gwrthod apelïadau a wneir y tu allan i'r raddfa amser hon.**
 - cyfeirio'r mater i wrandawriad Apêl. Bydd y gweithdrefnau i'w dilyn ar gyfer gwrandawriad Apêl yn cael eu nodi ym **mharagraffau 55-77, tudalennau 9-12 y llyfryn hwn**;

- gwrthod y rhesymau dros apelio.

Apeliadau sy'n ymwneud â threfniadau mynediad, addasiadau rhesymol ac ystyriaeth arbennig

Rhagarweiniad

41. Mae'r cyrff dyfarnu'n cydnabod bod rhai ymgeiswyr yn cael eu hatal rhag arddangos eu cyrhaeddiad oherwydd:
 - anabledd parhaol neu hirdymor, anhawster dysgu neu gyflwr meddygol;
 - anabledd, salwch neu anhwylder byrdymor yn syth ar ôl neu ar adeg yr arholiad;
 - amgylchiadau ar adeg neu yn ystod yr arholiad neu asesiad.
42. **Trefniadau mynediad ac addasiadau rhesymol** yw **addasiadau cyn yr arholiad** sy'n cael eu cymeradwyo cyn arholiad neu asesiad. Maen nhw'n caniatáu i ymgeiswyr ag anghenion addysgol arbennig, anabledau neu anafiadau dros dro gael mynediad i'r arholiad neu asesiad.
43. **Ystyriaeth Arbennig** yw addasiad i farc neu radd ymgeisydd i adlewyrchu salwch dros dro, anaf neu anhwylder arall **ar adeg yr asesiad neu arholiad**.
44. Mae trefniadau mynediad, addasiadau rhesymol a phenderfyniadau ystyriaeth arbennig yn seiliedig ar weithdrefnau rhwng cyrff dyfarnu. Gosodir yr egwyddorion a'r rheoliadau sy'n llywodraethu trefniadau mynediad ac ystyriaeth arbennig yng nghyhoeddiadau'r CGC *Trefniadau Mynediad ac Addasiadau Rhesymol a Canllaw i'r broses ystyriaeth arbennig*. Mae copïau o'r cyhoeddiadau hyn i'w cael ar wefan y CGC – <http://www.icq.org.uk/exams-office>
45. Os yw pennaeth y ganolfan neu ymgeisydd preifat, sy'n destun y penderfyniad perthnasol ('yr apelydd') yn anghytuno â'r penderfyniad a wnaed, ac o'r farn resymol nad yw'r corff dyfarnu wedi dilyn y gweithdrefnau cywir, dylid anfon cais ysgrifenedig at y corff dyfarnu priodol yn nodi'r rhesymau dros gyflwyno apêl ragarweiniol. Dim ond ar ôl cyfeirio at y ddogfen briodol sy'n amlinellu'r penderfyniad o ran trefniadau mynediad, addasiad(au) rhesymol neu ystyriaeth arbennig sy'n gymwys i ymgeisydd neu ymgeiswyr, boed yn fewnol neu'n breifat, y dylai wneud hyn. Mae rhestr o gyfeiriadau'r cyrff dyfarnu ar gael yn **Atodiad A, tudalen 17**. Mae hefyd ffurflen (JCQ/App1) y gellid ei defnyddio (**gweler tudalen 14**).

Pwy all apelio?

46. Pennaeth y ganolfan yn unig all wneud ceisiadau am apêl (ar ran ymgeisydd neu grŵp o ymgeiswyr) **neu ymgeiswyr preifat**.
47. **Nid oes gan ymgeiswyr mewnl a/neu eu rhieni/gofalwyr hawl i apelio'n uniongyrchol at y corff dyfarnu**. Rhaid cyflwyno sylwadau i bennaeth y ganolfan lle cafodd yr **ymgeisydd mewnl** ei gofrestru neu ei ymrestru. Bydd penderfyniad pennaeth y ganolfan ar p'un a ddylid symud ymlaen ag apêl yn dibynnu ar drefniadau apeliadau mewnl y ganolfan.

Sut i apelio

48. Cyn ymgymryd ag apêl, gallai fod o gymorth pe byddai'r apelydd yn trafod y sefyllfa gyda'r corff dyfarnu perthnasol. Bydd trafodaethau o'r fath weithiau'n datrys y mater heb orfod troi at apêl.
49. **Mae'n rhaid gwneud y cais am apêl o fewn dwy wythnos galendr o dderbyn y penderfyniad gwreiddiol**, a dylai nodi sail yr apêl yn glir ac yn gryno. Efallai y bydd cyrff dyfarnu'n gwrthod apeliadau a wneir y tu allan i'r amserlen hon.

Beth sy'n digwydd yn ystod gam rhagarweiniol yr apêl?

50. Mae cam rhagarweiniol proses apêl yn cynnwys ymchwiliad i'r achos gan swyddog neu swyddogion o'r corff dyfarnu perthnasol. Ni fydd gan y swyddog unrhyw ddiddordeb personol yn yr achos, ac ni fydd wedi bod â chysylltiad â'r achos yn y gorffennol. Bydd y broses ragarweiniol yn ystyried y cais ysgrifenedig gan yr apelydd a bydd yn cynnwys adolygiad o'r holl ganllawiau perthnasol, unrhyw gynsail a'r gweithdrefnau a ddilynwyd wrth gyrraedd y penderfyniad sy'n destun i'r apêl.
51. Bydd llythyr yn nodi manylion am benderfyniad y corff dyfarnu ac yn crynhoi canlyniadau'r cam rhagarweiniol yn cael ei anfon at yr apelydd pan fydd yr adolygiad wedi'i gwblhau.

Gwrandawriad yr Apêl

52. Os yw'r apelydd yn anghytuno â chanlyniad y cam rhagarweiniol, dylid anfon cais ysgrifenedig am wrandawriad Apêl at y corff dyfarnu perthnasol. Mae rhestr o gyfeiriadau'r cyrff dyfarnu ar gael yn **Atodiad A, tudalen 17**. Mae hefyd ffurflen (CGC/Atodiad 1) y gellid ei defnyddio (**gweler tudalen 14**). Bydd y corff dyfarnu yn gwneud trefniadau am wrandawriad.
53. **Mae'n rhaid i'r cais hwn am apêl gael ei wneud o fewn dwy wythnos galendr o dderbyn canlyniad yr Apêl ragarweiniol.**
54. Bydd y weithdrefn i'w dilyn yng ngwrandawriad yr Apêl yn cael ei nodi ym **mharagraffau 55 – 77, tudalennau 9-12 o'r llyfryn hwn**.

Y weithdrefn ar gyfer gwrandawiadau Apêl:

Cyn y gwrandawriad

55. Bydd yr apelydd wedi gwneud cais am wrandawriad Apêl o fewn dwy wythnos galendr ar ôl cyhoeddi canlyniad y cam rhagarweiniol.
56. **Mae'n rhaid i'r cais nodi'r rhesymau dros apelio a'r holl ddogfennaeth ategol yn glir. Mae'n bwysig bod yr holl ddogfennaeth berthnasol yn cael ei chynnwys ar y pwynt hwn, gan y bydd cyfleoedd cyfyngedig i gyflwyno gwybodaeth ategol yn ddiweddarach yn y broses. Mae cyrff dyfarnu yn cadw'r hawl i gyflwyno deunydd i wrthwynebu unrhyw gais am apêl.**
57. Ar gyfer gwrandawriad Apêl, bydd corff dyfarnu fel arfer yn trefnu panel o dri neu bedwar o bobl. Byddant yn cael eu dewis o gronfa fwy o unigolion nad ydynt wedi'u cyflogi'n uniongyrchol gan y corff dyfarnu ac sydd wedi'u hyfforddi yn y dasg o benderfynu ar apelïadau.

Bydd o leiaf un o aelodau'r panel yn 'aelod annibynnol'. Unigolion nad ydynt wedi cael eu cyflogi gan y corff dyfarnu hwnnw, nac wedi cael unrhyw gyfrifoldebau eraill ganddynt yn y pum mlynedd diwethaf o leiaf yw aelodau annibynnol.
58. Bydd disgwyl i apelwyr fynychu gwrandawriad yr Apêl yn bersonol.
59. Os nad yw'r ymgeisydd yn mynychu gwrandawriad y panel apêl wedi iddo gael ei hysbysu o'r dyddiad, yna gallai'r gwrandawriad fynd yn ei flaen yn ei absenoldeb.
60. Gallai'r apelydd ddod â ffrind, cydweithiwr neu gynrychiolydd undeb ond **rhaid** darparu cyfeiriadau pob cynrychiolydd i'r corff dyfarnu erbyn **ddim hwyrach na 7 diwrnod calendr cyn dyddiad y gwrandawriad**. Yn gyffredinol, ni ddisgwylir i'r nifer o fynychwyr ar ran yr apelydd fod yn fwy na thri.
61. Gallai'r cyrff dyfarnu hefyd alw unrhyw gynrychiolwyr sy'n berthnasol i'r achos. Yn gyffredinol, ni ddisgwylir i'r nifer o gynrychiolwyr gan gorff dyfarnu fod yn fwy na thri.
62. Ni fydd ymgeiswyr mewnol a/neu eu rhieni/gofalwyr yn cael eu galw fel cynrychiolwyr ond gallant fynychu i arsylwi gyda chaniatâd blaenorol Cadeirydd y panel. Nid oes gan y sawl sy'n arsylwi'r hawl i gyflwyno achosion neu gymryd rhan wrth gwestiynu unrhyw bartion yn y gwrandawriad, ond gallant wneud datganiadau yn ôl disgrisiwn Cadeirydd y panel.
63. Gallai sylwedyddion eraill fynychu gwrandawriadau gyda chaniatâd y Cadeirydd.
64. Fel arfer ni chaniateir cynrychiolaeth gyfreithiol mewn gwrandawriadau Apêl, gan nad yw gwrandawriad Apêl yn ddigwyddiad cyfreithiol.
65. Os yw'r apelydd yn dymuno cael cynrychiolaeth gyfreithiol, **rhaid** trafod hyn â'r corff dyfarnu cyn y bydd dyddiad gwrandawriad yn cael ei gadarnhau. Mewn sefyllfa lle cytunir ar gynrychiolaeth gyfreithiol i'r apelydd, gall y corff dyfarnu gael cynrychiolaeth gyfreithiol hefyd.
66. Bydd copi o'r holl ddeunyddiau (gohebiaeth/dogfennau/adroddiadau ac ati) sy'n berthnasol i'r apêl yn cael ei anfon ymlaen i aelodau'r panel apelïadau a'r apelydd ddim hwyrach na saith diwrnod calendr cyn y gwrandawriad. Ni fydd yn bosibl fel arfer i gyflwyno deunyddiau ychwanegol ar ddiwrnod y gwrandawriad. Y Cadeirydd, gyda chaniatâd y parti arall fydd yn penderfynu a ddylid caniatáu cyflwyno unrhyw ddeunyddiau ychwanegol yn y gwrandawriad.

67. Lle ystyrir bod unrhyw ddeunydd o natur gyfrinachol gan y corff dyfarnu, gall y corff dyfarnu ryddhau deunydd o'r fath i'r gwrandawriad apêl o dan amodau a fyddai'n angenrheidiol i ddiogelu cyfrinachedd y deunydd. Bydd y corff dyfarnu'n sicrhau eu bod yn cydymffurfio ag unrhyw rag-amodau perthnasol dan **ddeddfwriaeth diogelu data**.

Yng ngwrandawriad yr Apêl

68. Bydd gwrandawriad yr apêl yn dod ar ffurf ail-archwilio'r dystiolaeth, sylwadau ac adroddiadau a ddarparwyd i'r corff dyfarnu a gan y corff dyfarnu, a sylwadau a gyflwynwyd gan yr apelydd.

69. **Mewn apêl sy'n ymwneud ag ail-wiriad clerigol, adolygiad o farcio neu adolygiad o gymedroli**, y prawf a gymhwysir gan y panel fydd p'un a yw:

- a) **y corff dyfarnu wedi cymhwyso'u gweithdrefnau'n gyson, yn gywir ac yn deg wrth lunio dyfarniadau;**
- b) **gwall marcio neu gymedroli wedi bod, neu adolygiad o farcio neu adolygiad o wall cymedroli.**

Mewn apêl sy'n ymwneud â chamymddwyn neu gamweinyddu, bydd y panel yn ystyried, yn ôl pwysau tebygolrwydd, p'un a oedd digon o dystiolaeth i gefnogi'r canfyddiad o gamymddwyn a pha mor briodol oedd y gosb neu'r sanctsiwn gwreiddiol o ystyried rheoliadau Camymddwyn CGC, cynseiliau corff dyfarnu ac unrhyw wybodaeth ychwanegol a ddarperir gan yr apelydd neu'r corff dyfarnu.

Mewn apêl sy'n canolbwyntio ar drefniadau mynediad, addasiadau rhesymol neu ystyriaeth arbennig, bydd y panel yn ystyried p'un a oedd camau gweithredu'r corff dyfarnu'n gyson â'r gweithdrefnau a gyhoeddwyd ac yn deg.

70. Amlinellir y weithdrefn arferol i'w dilyn yn ystod gwrandawiadau apêl isod:

70.1 Bydd aelod o'r panel yn Cadeirio'r gwrandawriad.

70.2 Bydd y corff dyfarnu yn gyfrifol am sicrhau y cedwir cofnod o'r trafodion.

70.3 Bydd y Cadeirydd yn cynnal cyflwyniadau, yn amlinellu'r gweithdrefnau i'w dilyn ac os yn briodol, yn darparu crynodeb o'r achos.

Bydd gofyn i bob aelod gadarnhau ar ddechrau'r gwrandawriad apêl nad ydyn nhw wedi cael cysylltiad blaenorol, nac unrhyw fuddiant personol â'r achos. Yn benodol nad yw ef/hi wedi bod yn cymryd rhan mewn unrhyw farcio, cymedroli, adolygiad o farcio neu adolygiad o gymedroli gwaith yr ymgeisydd, neu ganolfan yr ymgeisydd, yn y gyfres arholiadau y mae'r apêl yn codi ynddi.

Bydd yr aelod(au) annibynnol yn gwneud eu hunain yn hysbys ar ddechrau gwrandawriad yr apêl.

Bydd y Cadeirydd yn nodi mai rôl pob Aelod o'r Panel yw sicrhau bod y gwrandawriad yn cael ei gynnal yn unol â'r gweithdrefnau a fanylir yn y ddogfen hon.

70.4 Gallai'r Cadeirydd, yn ôl ei ddisgresiwn/disgresiwn, dderbyn tystiolaeth ysgrifenedig gan drydydd parti nad yw'n gallu neu nad yw'n fodlon mynychu'r gwrandawriad (**gweler paragraff 66, tudalen 9**).

70.5 Bydd y Cadeirydd yn gwahodd yr apelydd i gyflwyno'i achos i'r panel.

- 70.6 Bydd y Cadeirydd yna'n cynnig y cyfle i gynrychiolydd/wyr y corff dyfarnu gwestiynu'r apelydd.
- 70.7 Bydd y Cadeirydd ac aelodau'r panel yna'n cael y cyfle i gwestiynu'r apelydd.
- 70.8 Bydd y Cadeirydd yna'n gwahodd cynrychiolydd/wyr y corff dyfarnu i gyflwyno'u hachos i'r panel.
- 70.9 Bydd y Cadeirydd yn cynnig y cyfle i'r apelydd gwestiynu cynrychiolydd/wyr y corff dyfarnu.
- 70.10 Bydd y Cadeirydd ac aelodau'r panel yna'n cael y cyfle i gwestiynu cynrychiolydd/wyr y corff dyfarnu.
- 70.11 Bydd y Cadeirydd yn rhoi cyfle i gynrychiolydd/wyr y corff dyfarnu grynhoi ei achos, os yw'n dymuno gwneud hynny. **Ni fydd cyrff dyfarnu yn cyflwyno gwybodaeth newydd ar y cam hwn.**
- 70.12 Bydd y Cadeirydd yna'n rhoi cyfle i gynrychiolydd/wyr y corff dyfarnu grynhoi ei achos, os yw'n dymuno gwneud hynny. **Ni fydd angen i apelydd gyflwyno gwybodaeth newydd ar y cam hwn.**
- 70.13 Bydd y Cadeirydd yna'n gwahodd yr apelydd a'i gynrychiolydd/wyr a chynrychiolydd/wyr y corff dyfarnu i dynnu'n ôl, ond i barhau i fod yn barod am amser byr tra bod y panel yn penderfynu p'un a ydynt am ofyn unrhyw gwestiynau pellach naill ai i'r apelydd neu gynrychiolydd/wyr y corff dyfarnu.
- 70.14 Os bydd y panel yn penderfynu nad ydyn nhw am ofyn cwestiynau pellach, bydd gofyn i'r apelydd a'i gynrychiolydd/wyr a chynrychiolydd/wyr y corff dyfarnu ddychwelyd i'r gwrandawriad.
- 70.15 Ar ddiwedd yr holl gwestiynau, bydd y Cadeirydd yn hysbysu'r apelydd, a'i gynrychiolydd/wyr, a chynrychiolydd/wyr y corff dyfarnu fod y gwrandawriad nawr wedi dod i ben ac y gallant adael.
71. Bydd y panel yn trafod yn breifat. Wrth gyrraedd y penderfyniad hwn, bydd y panel apeliadau yn rhoi ar waith, fel y bo'n briodol, y profion a nodir ym **mharagraff 69, tudalen 10**. Lle mae'r apêl yn ymwneud â gweithdrefnau'r corff dyfarnu, bydd y panel apeliadau hefyd yn ystyried p'un a oedd unrhyw gamau adferol a gymerwyd wedyn gan y corff dyfarnu yn ddigon i ddatrys y mater.

Gall y panel apeliadau benderfynu i gadarnhau'r apêl neu ei wrthod. Os bydd yr apêl yn cael ei gadarnhau, gallai'r panel:

- gyfeirio'r mater yn ôl i'r swyddog corff dyfarnu priodol am ystyriaeth bellach ar sail o'r fath fel y gall y panel roi cyfarwyddyd; neu
- gyfarwyddo'r corff dyfarnu i wneud gwaith pellach;
- gadarnhau neu addasu'r sancsiwn mewn apêl camymddwyn.

Ar ôl gwrandawriad yr Apêl

72. Ni waeth ai peidio y cadarnheir yr apêl, gallai'r panel wneud argymhellion i'r corff dyfarnu ar faterion/pryderon a ddaeth i'r amlwg yn ystod gwrandawriad yr apêl.
73. **Bydd unrhyw waith pellach yn cael ei gynnal drwy gydymffurfio'n llawn â'r gofynion rheoleiddiol a'r gweithdrefnau rhyng-fyrddol y cytunwyd arnynt gan y CGC.**
74. Os oedd yr apelydd a'r corff dyfarnu'n bresennol yn y gwrandawriad, ni fydd yr apelydd neu gynrychiolwyr y corff dyfarnu'n cael gwybod ar lafar am benderfyniad y panel apeliadau ar ddiwrnod y gwrandawriad fel arfer. Bydd y penderfyniad yn cael ei anfon i'r apelydd, pennaeth y ganolfan (lle y bo'n berthnasol) ac i gynrychiolydd/wyr y corff dyfarnu yn ddim hwyrach na phum niwrnod gwaith ar ôl y gwrandawriad.
75. Gellir rhoi adroddiad o grynodeb neu drawsgrifiad o'r gwrandawriad i'r apelydd ac i gynrychiolydd/wyr y corff dyfarnu o fewn 28 diwrnod calendr. **Bydd yr adroddiad neu'r trawsgrifiad hwn yn gyfrinachol i'r sawl sy'n ymwneud â'r apêl.**
76. Bydd yr apelydd a chynrychiolwyr y corff dyfarnu'n cael y cyfle i gywiro gwallau a wnaed o ran ffeithiau yn yr adroddiad. Penderfyniad Cadeirydd y panel apeliadau yn unig fydd p'un a fydd addasiadau a awgrymwyd gan yr apelydd neu gan gynrychiolydd/wyr y corff dyfarnu yn cael eu derbyn ai peidio
77. **Bydd y gwrandawriad gan y panel apeliadau yn cwblhau gweithdrefnau apeliadau mewnol y corff dyfarnu. Ni fydd apêl bellach yn cael ei derbyn gan y corff dyfarnu.**

Llwybrau apelio pellach ar gyfer trefniadau mynediad, gwasanaethau ar ôl y canlyniadau, addasiadau rhesymol ac ystyriaeth arbennig

78. **Ar gyfer canolfannau yng Nghymru a Lloegr**, sy'n anfodlon o hyd gyda phenderfyniad gwrandawriad yr Apêl, gellir apelio i'r Gwasanaeth Adolygu Gweithdrefnau Arholiadau (EPRS). Noder bod y gwasanaeth hwn wedi'i gyfyngu i gymwysterau TAG, TGAU a Phroject. Mae'r Gwasanaeth Adolygu Gweithdrefnau Arholiadau, sy'n cael ei ddarparu gan Ofqual a Chymwysterau Cymru yng Nghymru, wedi'i sefydlu i sicrhau bod ysgolion a cholegau, hefyd ymgeiswyr a rhieni, yn fodlon bod y graddau a gyhoeddwyd gan y corff dyfarnu mor deg a chywir ag y gallant fod.
79. Dylid ymgynghori â gwefan y rheoleiddiwr cymwysterau perthnasol.
80. **Mae'n rhaid gwneud apeliadau i'r rheoleiddiwr o fewn tair wythnos i'r ymgeisydd dderbyn drafft o'r adroddiad/trawsgrifiad o'r gwrandawriad a gyhoeddwyd gan y corff dyfarnu.**

Llwybrau apelio pellach am gamymddwyn

81. **Mae penderfyniad y Pwyllgor neu banel yr Apeliadau Camymddwyn yn derfynol. Nid oes llwybrau apelio pellach yn erbyn penderfyniadau a wneir gan gyrff dyfarnu mewn achosion o gamymddwyn. Nid yw'r rheoleiddwyr yn cynnal gwrandawriadau apeliadau yn erbyn penderfyniadau camymddwyn.**

Terfynau amser

82. Mae'r **cyrff dyfarnu'n anelu at gwblhau Apêl ragarweiniol o fewn pum wythnos galendr o dderbyn y cais.**

Mae'r **cyrff dyfarnu'n anelu at ddatrys cais am wrandawriad Apêl o fewn deg wythnos galendr o dderbyn y cais am wrandawriad Apêl.**

Adolygiad o benderfyniadau gweinyddol eraill

83. Yn ystod unrhyw gyfres arholiadau, bydd amgylchiadau'n codi a fydd yn achosi i gorff dyfarnu wneud penderfyniadau a allai effeithio ar ganlyniadau ymgeisydd. Lle mae'r penderfyniadau hyn yn cynnwys elfen o farn, gallan nhw fod yn destun adolygiad gan swyddogion y corff dyfarnu.

Dylai pennaeth canolfan sy'n bryderus am benderfyniadau gweinyddol o'r fath gysylltu â swyddog apeliadau'r corff dyfarnu perthnasol i drafod ei b/phryderon.

84. Mae'r mathau mwyaf cyffredin o benderfyniadau gweinyddol eraill a allai fod yn amodol ar adolygiad wedi'u rhestru isod. **Noder nad yw'r rhestr hon yn gynhwysfawr a gallai mathau eraill o benderfyniadau gweinyddol fod yn destun adolygiad.**
- Penderfyniadau a wneir mewn achosion o fod yn hwyr iawn yn cyrraedd.
 - Penderfyniadau a wneir mewn achosion o sgriptiau coll.
 - Penderfyniadau'n ymwneud â defnyddio aegrotat.

85. Ni fydd yr achosion hyn yn destun gwrandawriad Apêl.

Cais am apêl

Rhif y Ganolfan

--	--	--	--	--

Y manylion a ddarperir ar neu fel atodiad i'r ffurflen hon fydd sail yr achos a gyflwynir gan yr apelydd.

Wrth gwblhau'r manylion, dylid talu sylw arbennig i **Adran 10 y ffurflen hon**, sy'n amlinellu'r rhesymau dros apelio ac yn crynhoi eich rhesymau dros apelio. Os oes angen eglurhad neu gymorth arnoch, cysylltwch â'r corff dyfarnu perthnasol.

Nodwch y math o apêl neu adolygiad sy'n cael eu cychwyn

Gwasanaethau ar ôl y
Canlyniadau

Camweinyddu/Camymddwyn

Trefniadau Mynediad,
Addasiadau Rhesymol neu
Ystyriaeth Arbennig

Adolygiad o benderfyniadau
gweinyddol eraill

Os yw hon yn apêl yn erbyn canlyniad ail-wiriad clerigol, adolygiad o farcio, adolygiad o gymedroli neu benderfyniad trefniadau mynediad/ystyriaeth arbennig, nodwch isod p'un a yw'n gais am Apêl ragarweiniol neu wrandawiad Apêl.

Apêl ragarweiniol

Gwrandawriad apêl*

***Noder na all apelydd symud ymlaen at wrandawriad o'r Apêl oni bai ei fod wedi cychwyn achos Apêl ragarweiniol ac wedi'i chwblhau.**

1. Enw pennaeth y ganolfan neu mewn achosion o gamymddwyn, aelod o staff y ganolfan sy'n gwneud y cais:

.....

2. Enw'r ganolfan:

.....

3. Cyfeiriad:

.....

.....

.....

.....

4. Rhif ffôn:

5. Enw a swydd yr unigolyn i gysylltu ag ef/hi yn y ganolfan:

.....

6. Cyfeiriad e-bost y person cyswllt:

7. Cyfres Arholiadau:

8. Teitl a lefel y fanyleb:

.....

.....

9. Enw(au) a rhif(au) ymgeiswyr y rheini yr ydych yn apelio ar eu rhan (lle y bo'n berthnasol).

Enw'r Ymgeisydd	Rhif yr Ymgeisydd	Cod y Gydran/Uned

(Parhewch ar daflen arall os oes angen).

Atodiad A

Dylid dychwelyd y ffurflen a'r dogfennau ategol i:

AQA

Appeals Team
Devas Street
Manchester
M15 6EX
appeals@aqg.org.uk

City & Guilds

1 Giltspur Street
London
EC1A 9DD

CCEA

Appeals Manager
Clarendon Dock
29 Clarendon Road
Belfast
BT1 3BG
appealsmanager@ccea.org.uk

NCFE

Q6, Quorum Business Park
Benton Lane
Newcastle upon Tyne
NE12 8BT

OCR

Appeals Team
The Triangle Building
Shaftesbury Road
Caergrawnt
CB2 8EA
appeals@ocr.org.uk

Pearson

Appeals Office
80 Strand
Llundain
WC2R 0RL
edexcelappeals@pearson.com

CBAC

Apeliadau
CBAC
245 Rhodfa'r Gorllewin
Caerdydd
CF5 2YX
appeals@wjec.co.uk